

DRUŽBA, petek, 22. 5. 2020

Preveri nalogo od zadnjič.

1. Oblike površja: gore, hribi, griči, doline, ravnine, kotline

Površinske vode: reke, potoki, jezera, mokrišča, morje

Naravna okolja: travišča, gozdovi, močvirja, morska obala, skalnat svet

2. pomlad: deževna, hladne noči, topli dnevi

poletje: suho, vroče, nevihtno

jesen: hladna, deževna, meglena jutra

zima: sneg ali dež, temperature pod lediščem

1. Ponovi. Odgovori ustno.

~ Katere so naravne značilnosti domače pokrajine?

2. Pozorno preberi.

Pokrajino tvorijo tudi **naselja, ceste, železnice, polja, vinogradi** ... Teh značilnosti ni ustvarila narava, temveč človek, zato jim pravimo **DRUŽBENE ZNAČILNOSTI**. Ljudje smo z njimi preoblikovali pokrajino in s tem naravo prilagodili svojim potrebam.

Ponekod prevladujejo naravni dejavniki, drugod družbeni. V goratem in gozdnatem svetu je vpliv človeka majhen: narava je neokrnjena, le tu in tam je kakšna hiša, cesta, daljnovod in njiva.

Nižine so običajno gosto poseljene in prepredene s cestami in polji, neokrnjena narava je malo.

Naselja so lahko manjša ali večja. Delimo jih na **mestna naselja** (večja ali manjša mesta) in na **podeželska naselja** (vasi, zaselki, samotne kmetije).

Najbolj očitna razlika med mestnim in podeželskim naseljem je **število prebivalcev** in **velikost naselja**. Druge večje razlike so:

	MESTNO NASELJE	PODEŽELSKO NASELJE
ŠTEVILO PREBIVALCEV	veliko prebivalcev	malo prebivalcev
BIVALIŠČA	vrstne hiše, bloki, stolpnice	prevladujejo hiše z vrtovi
DRUGE ZGRADBE	poslovne zgradbe, tovarne	gospodarska poslopja, delavnice
PROMET	široke ceste, veliko vozil	ožje ceste, malo vozil
USTANOVE	številne zdravstvene, kulturne, športne in izobraževalne ustanove	morda vrtec, osnovna šola, cerkev, kulturni dom ali gasilski dom
DELOVNA MESTA	veliko delovnih mest	malo delovnih mest
VPLIV ČLOVEKA	večji vpliv človeka	manjši vpliv človeka
ONESNAŽENOST	večja	manjša

Naselja se razlikujejo tudi po legi, krajih, urejenosti, preteklosti ... Vsako ima **svoje posebnosti**.

Življenje v mestu in na podeželju se precej razlikuje. V mestu je večji vrvež kot na podeželju, več je različnih dogodkov, večina ustanov je v bližini. Na podeželju ljudje običajno živijo v hišah z vrtovi, se bolje poznajo in so bolj povezani med seboj kot v mestu.

3. Razmisli, poglej in ustno odgovori.

~ Katere **družbene sestavine** lahko opaziš na fotografiji domače pokrajine?

FOTOGRAFIJA DOMAČE POKRAJINE

Vir: <https://domzalec.si/domzale-dobile-svoje-razglednice-lep-pozdrav-iz-domzal/>

5. V zvezek napiši naslov, prepisi spodnje besedilo ter vprašanja in nanja odgovori.

Družbene sestavine domače pokrajine

Pokrajino tvorijo tudi **naselja, ceste, železnice, polja, vinogradi** ... Teh značilnosti ni ustvarila narava, temveč človek, zato jim pravimo **DRUŽBENE ZNAČILNOSTI**. Ljudje smo z njimi preoblikovali pokrajino in s tem naravo prilagodili svojim potrebam.

Naselja delimo na **mestna naselja** (večja ali manjša mesta) in na **podeželska naselja** (vasi, zaselki, samotne kmetije).

Naselja se razlikujejo po: velikosti, številu prebivalcev, zgradbah, prometu, ustanovah, delovnih mestih, onesnaženosti, vplivu človeka, legi, urejenosti, preteklosti ...

Odgovori.

1. Obkroži družbene značilnosti v tvoji domači pokrajini.

Naselja: zaselki vasi manjša mesta večje mesto

Promet: avtocesta ceste železnica letališče pristanišče

Kmetijske površine: polja pašniki sadovnjaki vinogradi gozd

2. Kakšne vrste je naselje, v katerem živiš?
3. Naštej tri dobre in tri slabe plati življenja v tvojem kraju. Obkroži najpomembnejšo.